

5.1 Viešo žodžio galia

9-oje klasėje skaitėte Lietuvos kunigaikščio Gedimino 1323 m. rašytus laiškus. Vieną jų, skirtą dominikonų ordino vienuoliams, Gediminas baigia pažadu: „<...> pirmiau geležis pavirs į vašką, o vanduo – į plieną, negu mes atšauksime savo ištartą žodį.“ Ši istorinė detalė atveria svarbią viešai ištarto, užrašyto žodžio reikšmę ir galią. Tesėti žodį, pažadą, laikytis duoto žodžio – tai tarsi palaikyti pasaulio, žmonių bendrabūvio tvarką, įtvirtinti teisingumo, protingumo principus. Žodžiais išsakome ir giname savo nuomonę, užmezgame ir nutraukiame ryšius, jų paveikti siekiame didelių tikslų arba atsiribojame, nuleidžiame rankas. Kokia yra viešo žodžio galia? Kada laisvas žodis tampa vieninteliu būdu skleidžiant tiesos ir laisvės vertybes, teigiant pilietinę laisvo žmogaus laikyseną? – į šiuos ir kitus klausimus atsakymų ieškosime šioje pamokoje.

 1 užduotis. Žodžio galia, poveikis žmogui, atsakomybė už sakomą žodį apibendrinta patarlėse. Baigdami sakinius, parinkite tinkamų patarlių.

Geras žodis dvi žiemas šildo.
Geras žodis gerus darbus gimdo.
Akmuo galvą praskelia, piktas žodis – širdį.
Geras žodis ledus tirpdo.
Geras žodis į blogas ausis neina.
Geras žodis su tiesa nesilenkia.
Geras žodis už auksą vertesnis.
Ištartas žodis su vėju lekia.
Jei žodis geras, kelią širdin visada suras.
Sopulys užgis, o žodis blogas amžiais liks.
Teisingas žodis ir geležį pramuša.
Tėvo žodis perniek nenueis.
Vienas geras žodis geriau kaip vaistai.
Žodis skriaudžia, žodis glaudžia.
Žodis tvirtas – darbais paspirtas.
Žodis žvirbliu išleikia, jaučiu sugrįžta.
Motinos žodis dangų pramuša.
Ginčiuose išryškėja tiesa.

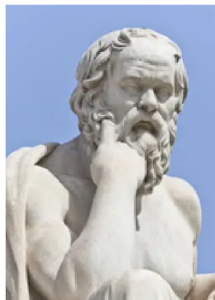
1. Reikia atsakingai rinktis žodžius, nes _____
2. Savo žodžius reikia pagrįsti veiksmais, nes _____
3. Žodis turi auklėjamąją, ugdomąją galią, ne veltui sakoma, kad _____
4. Bendrauti reikia mandagiai ir maloniai, nes _____
5. Geras žodis turi gydomąjį poveikį, ne veltui sakoma, kad _____
6. Reikėtų vengti tuščių kalbų, paskaly, nes _____
7. Sakydamas šturkščius, nemandagius žodžius žmogų įžeisi – juk _____
8. Svarbu, kad žodžiai būtų nuoširdūs, teisingi – juk _____
9. Sunkių metu ištartas žodis turi stebuklingą galią, ne veltui sakoma, kad _____
10. Vartodamas neapykantos kalbą sumenkini ir savo pašnekovą, ir save – juk _____
11. Bendraudamas geranoriškai, sulauksi pozityvaus atsako, ne veltui sakoma, kad _____
12. Tiesa ginama ne kumščiais, o žodžiais, nes _____

5.1 Viešo žodžio galia

Žodžiai yra galingas ginklas kovojant su šmeižtu, klasta, prievarta, ginant savo žmogiškąjį orumą, liudijant tiesą, teigiant laisvės vertybes.

2 užduotis. Perskaitykite ištrauką iš Platono veikalo „Sokrato apologija“ ir bendradarbiaudami atsakykite į klausimus, atlikite užduotis.

Sokratas – senovės graikų filosofas, garsėjęs pilietiniu principingumu, turėjęs daug įtakos atėniečiams. Keldamas klausimus, savo pašnekovui padėdavo rasti atsakymus į klausimus, įsisąmoninti teisingą žinojimą. Už savo įsitikinimus Sokratas buvo neteisingai apkaltintas dievų niekinimu, jaunuolių klaidinimu ir nuteistas mirties bausme. Filosofo mintis ir gynimosi teisme kalbas užrašė jo mokinys Platonas.

Apològija (gr. *apologia*) – ginamoji kalba ar veikalas.

„Visuotinė lietuvių enciklopedija“

Kokį jums, piliečiai, padarė įspūdį mano kaltintojai, nežinau: juk aš pats, jų beklausydamas, beveik užsimiršau – taip įtikinamai kalbėjo. Tiktai, atvirai sakant, jokios teisybės iš jų neišgirdau. Bet iš to, ką jie čia taip daug primelavo, mane ypač nustebino vienas dalykas, būtent, jų pasakymas, jog turite saugotis, kad jūsų neapgaučiau, nes aš puikiai mokaus kalbėti. O kad jie nesigėdino taip sakyti, atrodė man didžiausiu jų begėdiškumu, nes aš tuoj iš pagrindų sugriausiu jų teigimą, kai pasirodys, jog visai nemoku kalbėti. Tačiau galimas daiktas, kad jie vadina geru kalbėtoju tokį žmogų, kuris sako teisybę. Jei jie iš tikrųjų taip mano, tai ir aš sutikčiau, kad esu oratorius, tik ne jų plauko.

Taigi jie, kartoju, nepasakė nė vieno teisingo žodžio. Visą teisybę jūs sužinosite iš manęs.

Tiktai, prisiekiu Dzeusu, Atėnų vyrai, išgirsite ne tokią kalbą, kaip jų, posakiais bei įmantriais žodžiais žodeliais išgražintą ir išpuoštą, ne, išgirsite paprastą kalbą ir tokius žodžius, kurie pirmieji ateis į galvą. Aš esu tikras, kad tai, ką sakau, teisinga, ir nė vienas iš jūsų tenesitiki kitką iš manęs išgirsti. Juk nė netiktų, atėniečiai, kad aš, tokio amžiaus susilaukęs, kaip koks jaunikaitis eičiau į teismą, susidėstęs kalbą. Bet vieno daikto labai prašau jus, Atėnų vyrai, ir meldžiu: jei išgirsite mane teisinantis tais pačiais žodžiais, kuriais paprastai kalbu ir aikštėje prie prekystalių, kur daugelis esate mane girdėję, ir kitur kur, nesistebėkit ir nekelkit dėl to triukšmo. <...> jei leistumėt man kalbėti savo būdu <...> ir atidžiai žiūrėtumėt vien tik to, ar teisingai kalbu, ar ne; šito ir prašau jus. Juk taip dera elgtis teisėjui, o kalbėtojas turi sakyti teisybę.

Taigi pirmiausia turiu apsiginti, atėniečiai, nuo pirmo melagingo kaltinimo ir nuo pirmųjų skundų, o paskui nuo paskesniųjų. Mane daugelis skundė jums nuo seniai, jau daug metų, bet jokios teisybės nepasakė; anų aš daugiau bijau, kaip Anito su jo bendrais, nors ir šitie baisūs. Tačiau anie baisesni, atėniečiai, jie didžiumą jūsų nuo pat mažens įtikinėdavo ir neteisingai skųsdavo mane, kad esąs kažin koks Sokratas, vyras išmintingas, ir apie žvaigždes nusimanąs, ir kas yra po žeme viską ištyręs, ir iš netiesos daręs tiesą. Atėniečiai, tai anie žmonės, paskleidę apie mane panašias kalbas, yra baisiausi mano kaltintojai, nes kas jų klausosi, tas mano, kad panašūs tyrinėtojai net dievus netiki. <...> Visi gi tie, kurie iš pavydo ar piktumo priplepėjo jums nebūtų dalykų, lygiai kaip ir tie, kurie patikėję kitus nuteikia prieš mane, man visai nepasiekiami. Jų negalima nei į teismą pakviesti, nei įrodyti kurį nors meluojant; lieka kovoti su šešėliais: teisintis, kai niekas neprieštarauja. <...>

Vadinasi, man reikia teisintis, Atėnų vyrai, ir mėginti su šaknimis išrauti blogą nuomonę apie mane, kurią jūs ilgą laiką turėjote, o man skirtas toks trumpas laikas! Aš norėčiau, kad man pasisektų, ir jūsų, ir mano naudai, – ką gi geresnio galėčiau laimėti? <...> man visai aišku, kokia čia byla. Tačiau teenieji taip, kaip dievui patinka, o įstatymo reikia klausyti ir teisintis.

5.1 Viešo žodžio galia

<...> mane gera valia seka jaunuoliai, turį daugiausia atliekamo laiko, turtingųjų piliečių sūnūs; jie mėgsta klausytis, kaip aš kvočiu žmones, o dažnai ir patys, mane mėgdžiodami, ima kitus kvosti. Toliau jie, esu tikras, atranda daugybę žmonių, kuriems atrodo, jog jie ką nors žino, o žino maža, arba ir visai nieko nežino. Todėl jų kvočiamieji, užuot pykę ant savęs pačių, pyksta ant manęs, sakydami, kad Sokratas yra paskutinis niekšas ir tvirkina jaunuolius. O jei kas jų klausia, ką gi tas Sokratas daro ir ko jis moko, jie, nieko nežinodami, nieko ir atsakyti negali. Bet kad nepasirodytų susipainioję, sako tai, kas paprastai sakoma apie visus filosofuojančius: ir kad dangų ir žemę tyrinėjau, ir kad dievų negerbiu, ir kad iš netiesos darau tiesą. O teisybės niekas nenori pasakyti, man rodos, dėl to, kad, nieko nežinodami, begėdiškai apsimeta žiną. Todėl, būdami garbėtroškos, galingi ir gausūs, be pertrūkio ir įtikinamai kalbėdami apie mane, išūžė jums ausis šmeižtais, skleisdami juos stropiai jau nuo seno.

Štai kodėl užpuolė mane ir Meletas, ir Anitas, ir Likonas; Meletas pyksta ant manęs už poetus, Anitas – už amatininkus ir valstybės vyrus, Likonas – už oratorius. Todėl, kaip jau sakiau pradžioje, pats stebėčiau, jei man tokiu trumpu laiku pavyktų paneigti jūsų akivaizdoje šitas apkalbas, kurių tiek daug prisirinko.

Štai jums, piliečiai, ir visa teisybė. Nieko nenuslėpiau nuo jūsų, nieko nenutylėjau. Tačiau esu beveik tikras, kad šiuo atvirumu užsitraukiu neapykantą, bet kaip tik tai ir rodo, kad sakau tiesą, ir kad dėl to mane šmeižia, ir kad tokios yra šmeižto šaknys. Ir jei dabar ar kada vėliau imsite nagrinėti mano bylą, rasite tą pat.

Žakas Lui Davidas (Jacques-Louis David).
„Sokrato mirtis“, 1787 m.

Nuteistas mirti savo kalbą Sokratas baigia šiais žodžiais:

Bet jau laikas eiti iš čia, man mirti, jums – gyventi. Kieno likimas geresnis – mano ar jūsų, nežino niekas, tik vienas dievas.

Platonas „Dialogai“

„Žinau, kad nieko nežinau“, – taip įprastai cituojamas Platono Sokratas. Iš tiesų jis sako: „Aš, jeigu nežinau, tai ir nesimanau žinąs.“

Vertėja Tatjana Aleknienė

Klausimai ir užduotys

1. Kaip Sokratas kreipiasi į teismą susirinkusius žmones?
2. Kokį požiūrį į aplinkinius atskleidžia tokie kreipiniai?
3. Koks jo kalbos tikslas? Dėl ko teisinasi ir kaip ginasi filosofas?
4. Koks yra Sokrato žodis? Tekste pabraukite, kaip apibūdinami jo žodžiai.
5. Kaip manote, ar filosofo žodžiai paveikė atėniečius?
6. Manoma, kad Sokratas nebūtų nubaustas mirties bausme, jei būtų pripažinęs kaltę, prašęs malonės, pataikavęs teisėjams, sutikęs, kad elgėsi nederamai. Kaip jūs vertinate Sokrato laikyseną – nepripažinti kaltės, nepataikauti teisėjams ir prisiekusiesiems, o žodžiais bandyti gintis, argumentais įrodyti kaltinimų nepagrįstumą?
7. Remdamiesi ištrauka, apibūdinkite Sokratą.
8. Kuo filosofo laikysena panaši į Prometėjo, Antigonės elgseną susidūrus su bausme ir nepelnymais kaltinimais?
9. Kurios 1 užduoties patarlės labiausiai tiktų Sokrato gynimosi kalbai?

5.1 Viešo žodžio galia

3 užduotis. Susipažinkite su lietuvių kovotojos už žmogaus teises ir Lietuvos laisvę vienuolės Felicijos Nijolės Sadūnaitės pristatymu. Perskaitykite jos apologijos (gynimosi kalbos) ir paskutinio kaltinamosios žodžio ištraukas ir bendradarbiaudami atlikite užduotis.

*Felicija Nijolė Sadūnaitė.
Okupacijų ir laisvės kovų
muziejaus fondų
nuotrauka*

Felicija Nijolė Sadūnaitė (1938) – Lietuvos pasipriešinimo sovietiniam okupaciniam režimui veikėja, disidentė, vienuolė (vardas – Marija Serafina). Gimusi Dotnuvoje (Kėdainių r.), 1956 m. Anykščiuose baigė J. Biliūno vidurinę mokyklą, įstojo į nelegalų Švč. Nekaltosios Mergelės Marijos tarnaičių kongregacijos vienuolyną Panevėžyje. 1970 m. Vilniuje baigė medicinos seserų kursus. 1972 m., pradėjus leisti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“, F. N. Sadūnaitė rinko šiam leidiniui informaciją ir jį platino. Stengėsi padėti persekiojamiems kunigams, pateko į sovietinio saugumo akiratį, 1974 m. buvo suimta ir 10 mėnesių KGB* kalinta Vilniuje. Teisme, protestuodama prieš prievartą, nesutiko atsakinėti į klausimus, nenorėdama sukelti pavojaus kitiems, atsisakė advokato ir pati parengė gynimosi kalbą ir paskutinį kaltinamosios žodį. 1975 m. nuteista 6 metams: 3 metams griežto režimo konclagerio Mordovijoje ir 3 metams tremties Sibire.

Tremtyje dirbo medicinos sesele. Grįžusi tęsė antisovietinę veiklą, toliau rūpinosi „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ leidyba ir platinimu. Paskelbta ypatinga nusikaltėle. 1987 m. ir 1988 m. vėl suimta, tardyta, kankinta, nuodyta, gąsdinta būsianti sušaudyta. Pasaulio visuomenei ir Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui R. Reaganui reikalaujant 1989 m. reabilituota.

Pagal „Visuotinę lietuvių enciklopediją“

*Valstybės saugumo komitetas, SSRS institucija

Gynimosi kalba

Noriu Jums pasakyti, kad visus myliu kaip savo brolius, seseris ir, jeigu reikėtų, nesvyruodama už kiekvieną atiduočiau savo gyvybę. Šiandien to nereikia, bet reikia pasakyti Jums į akis skaudžią tiesą. Yra sakoma, kad teisę peikti ir barti turi tik tas, kuris myli. Pasinaudodama ta teise ir kreipiuosi į Jus. <...>

Jūs puikiai žinote, kad „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ rėmėjai myli žmones ir tik todėl kovoja už jų laisvę ir garbę, už teisę naudotis sąžinės laisve, kuri visiems piliečiams, nežiūrint jų įsitikinimų, garantuoja Konstitucija, įstatymais ir Žmogaus teisių deklaracija, ir kad visa tai būtų ne tik gražūs žodžiai ant popieriaus, ne melaginga propaganda, kaip ligi šiol, bet kad būtų realiai įgyvendinta. Juk Konstitucijos ir įstatymų žodžiai yra bejėgiai, jei netaikomi gyvenime ir visur viešpatauja įteisinta tikinčiųjų diskriminacija. „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“, tarsi veidrodis, parodo ateistų nusikaltimus prieš tikinčiuosius. Kadangi nedorybė nesigroži savo šlykštumu, ji baisesi savo atvaizdu veidrodyje. Dėl šios priežasties Jūs nekenčiate visų tų, kurie nuplėšia nuo jūsų melo ir veidmainystės šydą. Tačiau dėl to veidrodis nenustoja savo vertės! Vagis atima iš žmogaus pinigus, o Jūs apiplėšiate žmones, atimdami iš jų tai, kas brangiausia – ištikimumą savo įsitikinimams ir galimybę perduoti tą turtą savo vaikams, jaunajai kartai. <...>

5.1 Viešo žodžio galia

Paskutinis žodis teisme

Ši diena yra laimingiausia mano gyvenime. Aš esu teisiama už „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“, kuri kovoja prieš fizinę ir dvasinę žmonių tironiją. Reiškia, aš esu teisiama už tiesą ir meilę žmonėms! Kas gali būti gyvenime svarbiau, kaip mylėti žmones, jų laisvę ir garbę. Meilė žmonėms – visų didžiausioji meilė, o kovoti už žmonių teises – gražiausioji meilės daina. Tegul ji skamba visų širdyse, tegul niekad nepautyta! Man atiteko pavydėtina dalis, garbinga lemtis – ne tik kovoti už žmonių teises ir teisingumą, bet ir būti nuteistai. Mano bausmė bus mano triumfas! Gaila tik, kad mažai spėjau dėl žmonių pasidaruoti. Su džiaugsmu eisiu į vergiją dėl kitų laisvės ir sutinku mirti, kad kiti gyventų. Šiandieną aš atsistoju šalia amžinosios Tiesos – Jėzaus Kristaus ir prisimenu Jo ketvirtąjį palaiminimą: „Palaiminti, kurie trokšta teisybės, nes jie bus pasotinti!“ Kaip nesidžiaugti, kad visagalis Dievas garantavo, jog šviesa nugalės tamsą, o tiesa – klaidą ir melą! O kad tai įvyktų greičiau, sutinku ne tik kalėti, bet ir mirti. O jums noriu priminti poeto Lermontovo žodžius: „Tačiau yra, yra teisingas Dievo teismas!“ Duok Dieve, kad to teismo nuosprendis būtų mums visiems palankus. To melsiu gerąjį Dievą jums visiems per visas gyvenimo dienas. <...>

Tad mylėkime vieni kitus ir būsime laimingi. Nelaimingas tik tas, kuris nemyli. Vakar stebėjotės mano gera nuotaika sunkiu gyvenimo momentu. Tai įrodo, kad mano širdyje dega meilė žmonėms, nes tik mylint, viskas darosi lengva! Blogį turime visu griežtumu smerkti, bet žmogų, net ir klystantį, privalome mylėti. O to galima išmokyti tik Jėzaus Kristaus mokykloje, kuris visiems yra vienintelė Tiesa, Kelias ir Gyvenimas. Tad teateinie, gerasis Jėzau, Tavo karalystė į mūsų visų sielas!

Iš teismo noriu paprašyti, kad išleistumėte į laisvę iš kalėjimų, lagerių ir psichiatrinių ligoninių visus žmones, kurie kovojo už žmogaus teises ir teisingumą. Tuo įrodytumėte savo gerą valią ir būtų gražus indėlis, kad gyvenime būtų daugiau harmonijos ir gėrio, o gražusis šūkis: „Žmogus žmogui brolis“ virstų tikrove.

Felicija Nijolė Sadūnaitė „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“

Klausimai ir užduotys

1. Vykstant teismui, teismo salėje, žiūrovų vietose, sėdėjo vos šeši žmonės. Liudininkai po apklausos buvo išprašomi iš salės. Prokuroras teisiamajai siūlė laisvę mainais už tylėjimą, tačiau ji savo kalbas pasakė. Kaip manote, kam jos skirtos?

Aš manau, kad _____

2. Kokių jausmų vedama F. N. Sadūnaitė kreipiasi į teismo dalyvius?

3. Suvokdama, kad bus nuteista, disidentė vis tiek drąsiai sako šias teismo kalbas. Kokių tikslų ji siekia?

5.1 Viešo žodžio galia

4. Už ką teisiama F. N. Sadūnaitė? Kodėl jai svarbu ginti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“?

Pagrindinis leidinys
„Lietuvos Katalikų
Bažnyčios kronika“,
1973 m.

5. Kokias vertybes teisme gina F. N. Sadūnaitė? Užrašykite.

	<p>Vertybės</p>	

6. Paskutinį žodį disidentė pradeda paradoksaliu teiginiu: *Ši diena yra laimingiausia mano gyvenime*. Kaip manote, kodėl ji jaučiasi laiminga?

---

7. Vilija Dailidienė pasakoja: *Nijolę saugantys kareivukai, nė žodžio nesuprantantys lietuviškai, vesdami ją iš teismo salės, stebėjosi – antrus metus lydi teisiamuosius, bet tokio teismo nematė. Jiems susidarė įspūdis, kad kaltintoja buvo Nijolė, o teismas – susigėdę ir išsigandę, savo kaltę pripažįstantys nusikaltėliai*. Kaip teisiamosios žodžiai paveikia teismą?

5.1 Viešo žodžio galia

8. Disidentė aiškiai pabrėžia skirtumą tarp gražių žodžių, propagandos ir „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ skleidžiamų, savo sakomų žodžių. Kaip manote, kokie žodžiai F. N. Sadūnaitei yra vertingi?

---

9. Kurios F. N. Sadūnaitės išsakytos mintys jums yra vertingos, svarbios? Pabraukite jas.

10. Kas, anot F. N. Sadūnaitės, yra laimė? Baikite sakinį.

Laimė F. N. Sadūnaitei yra _____

---

4 užduotis. Palyginkite.

1. Jūsų bendraamžė Vakarė, domėdamasi F. N. Sadūnaitės kalbomis, rado ją vadinant „lietuviškąja Antigone“. Kaip manote, kodėl? Lygindami F. N. Sadūnaitę ir Antigoną, papildykite sakinius.

Antikos herojė Antigonė tapo pilietinio pasipriešinimo _____, nes sukilo prieš _____ santvarką, tvirtino _____

_____ vertybes. F. Nijolė Sadūnaitė taip pat priešinosi totalitariniam režimui, gynė _____

_____ vertybes, tarp kurių jai, kaip ir Antigonei, didžiausia – _____.

2. Faustas pastebėjo, kad Antigoną, Sokratą ir F. N. Sadūnaitę sieja ne tik pasipriešinimas neteisybei, bet ir tokia pati laikysena grėsmės akivaizdoje. Kuo jų laikysena panaši? Papildykite sakinius.

Ir Antigonė, ir Sokratas, ir F. N. Sadūnaitė susiduria su _____ . Jie kovoja ne ginklu, klasta, išsisukinėjimu, bet _____ . Nors kiekvienas jų grėsmės akivaizdoje galėjo prisipažinti _____ , nė vienas to nepadarė, o oriai, _____ , _____

priėmė nuosprendį. Vienintelis jų ginklas – _____ , kurį jie pirmiausiai suvokia kaip _____ žodį. Tai drąsių, nesavanaudiškų žmonių – herojų, kovojančių už _____ laikysena.

Antigonė, laidodama savo brolių, pasipriešino Kreonto atstovaujamai valdžios galiai ir liko ištikima tradicijoms, dieviškajai tvarkai. Ir F. N. Sadūnaitė gina savo įsitikinimus. Jos elgiasi garbingai, oriai.

Visada yra žmonių, kurie elgiasi kaip didvyriai. Anksčiau galvojau, kad, norint tapti didvyriu, reikia atlikti žygdarbių, bet dabar matau, kad susidūrus su galinga sistema išlikti žmogumi ir išdrįsti pasakyti tiesą jau yra žygdarbis.

5.1 Viešo žodžio galia

5 užduotis. Ką gali viešas žodis? Pasvarstykite ir atsakydami į klausimą užrašykite 7-10 sakinių.

Galite remtis šiais patarimais:

- pacituokite pasirinktą 1 užduoties patarlę apie žodžio poveikį;
- atskleiskite savo nuomonę apie žodžio poveikį, koks (geras, malonus, teisingas ar pan.) žodis turi didžiausią galią;
- pasiremkitė Sokrato, F. N. Sadūnaitės pavyzdžiu, savais žodžiais pasakykite pagrindinę jų kalbų mintį, pacituokite tai, kas jums atrodo svarbu;
- pasvarstykite, ar ir kodėl prasminga gintis viešai sakomais žodžiais;
- apibendrinkite savo mintis (pvz.: *Taigi... Apibendrinant galima teigti, kad... Apibendrinamas (-a) noriu pasakyti, kad... Akivaizdu,... Vadinasi,...*).

Ką gali viešas žodis?

Teiginys

Aiškinimas

Apibendrinimas

Rašymui

A series of horizontal lines for writing, consisting of 18 evenly spaced lines across the page.